VI.

अस्ति वाराणस्यां कर्पूरपटो नाम रजकः । स चैकदा निर्भरं प्रसुप्तः । तदनन्तरं द्रव्याणि हर्तुं तद्गृहं चौरः प्रविष्टः । तस्य प्राङ्गणे गर्दभो बद्धस्तिष्ठति कुक्कुरश्चोपविष्टः । तं चौरमवलोक्य गर्दभः श्वानमाह । तव तावदयं व्यापारः । तत्किमिति त्वमुच्चैः शब्दं कृत्वा स्वामिनं न जागरयसि । कुक्कुरो ब्रूते । माम। नियोगस्यास्य चर्चा किं त्वया कर्तव्या।त्वमेव जानासि यथाहमेतस्याहर्निशं गृहरक्षां करोमि । यतो ऽयं चिरान्निर्वृतो ममोपयोगं न जानाति तेनाधुना ममाहारदाने ऽपि मन्दादरः । विना विधुरदर्शनं स्वामिनो ऽनुजीविषु मन्दादरा भवन्ति। गर्दभो ब्रूते । शृणु रे बर्बर ।

याचते कार्यकाले यः स किंभृत्यः स किंसुहृत्। कुक्कुरो ब्रूते। भृत्यान्संभावयेद्यस्तु कार्यकाले स किंप्रभुः ॥

किं च । आश्रितानां भृतौ स्वामिसेवायां धर्मसेवने।

पुत्रस्योत्पादने चैव न सन्ति प्रतिहस्तकाः ॥

ततो गर्दभः सकोपमाह। आः। पापीयांस्त्वं यः स्वामिकार्योपेक्षां करोषि।भवतु।यथा स्वामी जागर्ति तथा मया कर्तव्यम्। यतः। पृष्ठतः सेवयेदर्कं जठरेण हुताशनम् ।

स्वामिनं सर्वभावेन परलोकममायया ॥

इत्युक्त्वा स अतीव चीत्कारं कृतवान् । ततः स रजकस्तेन चीत्कारेण प्रबुद्धो निद्राविमर्दकोपादुत्थाय गर्दभं लगुडेन ताडयामास । अतो ऽहं ब्रवीमि ।

पराधिकारचर्चां यः कुर्यात्स्वामिहितेच्छया ।